

Nastavni predmet: KEMIJA 9

Razred, odjel : **9.a, 9.b**

Tema:	Alkoholi
Nastavna jedinica:	Alkoholi – svojstva i struktura
Tip sata:	Obrada novog sadržaja

Tijek rada

Nakon proučavanja Ugljikovodika prelazimo na nove skupine organskih spojeva. Ove skupine spojeva osim ugljika i vodika gradi još kisik. Jedna od njih je skupina spojeva koja se naziva **ALKOHOLI**.

U ovom sadržaju naučit ćemo **građu molekula alkohola, kako se dobivaju te koja su im svojstva.**

Ključni pojmovi su :**alkohol, funkcija skupina, hidroksilna skupina, alkoholno vrenje ..**

Proučavajući sadržaj, slike i pokuse u udžbeniku (str. 94. do 100.) naučit ćemo o alkoholima ..

ZAPIS POJMOVA

ORGANSKI SPOJEVI S KISIKOM

- spojevi ----> ugljik, vodik, kisik

- **alkoholi, karboksilne kiseline, esteri**

Alkoholi – svojstva i struktura

- alkoholno vrenje – prirodni proces

kvaščeve
šećer -----> etanol + ugljikov(IV) oksid
gljivice

- alkoholi – spojevi **C, H i O**

- funkcija skupina – **hidroksilna skupina - OH**

- OPĆA FORMULA:

-alkilna skupina	- hidroksilna skupina		
<u>-homologni niz:</u>	METANOL	ETANOL	
	$\begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{H} - \text{C} - \text{OH} \\ \\ \text{H} \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{H} \quad \text{H} \\ \quad \\ \text{H} - \text{C} - \text{C} - \text{OH} \\ \quad \\ \text{H} \quad \text{H} \end{array}$	PROPANOL
<u>- strukturna formula</u>			Dopuni!
<u>- sažeta strukturna formula</u>	$\text{CH}_3 - \text{OH}$	$\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{OH}$	Dopuni!
<u>-molekulska formula</u>	CH_3OH	$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$	Dopuni!
<u>-svojstva alkohola:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> • dobro otapalo za mnoge tvari • dobro se mijеša s vodom, lako hlapljiv • vrelište alkohola niže od vrelišta vode (etanol na 78°C) • ledište alkohola niže od ledišta vode (etanol na -32°C) • alkohol se lako zapali i gori slabo svijetlim plamenom: 	$\text{alkohol} + \text{kisik} \longrightarrow \text{voda} + \text{ugljikov(IV) oksid} + \text{energija}$ $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + 3 \text{ O}_2 \longrightarrow 3 \text{ H}_2\text{O} + 2 \text{ CO}_2 + \text{energija}$		
<u>- glikol – dvije – OH skupine</u>	<ul style="list-style-type: none"> - etandiol - koristi se kao antifriz 		
	Napiši strukturnu formulu glikola!		
<u>-glicerol – tri – OH skupine</u>	<ul style="list-style-type: none"> - propantriol - koristi se za kreme 		
	Napiši strukturnu formulu glicerola!		

Napomena: potrebno je zapis pojmovea prepisati u bilježnicu ...

Zadatak : riješi zadatke u radnoj bilježnici-zadatci (na str. 53.) –1., 2. i 3. zadatak ..

Prouči sadržaj u udžbeniku i riješi zadatke u RB.